

Sygn. akt VII U 1654/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 marca 2017 r. w Warszawie

sprawy I. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o odsetki (po rencie)

na skutek odwołania I. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 7 października 2016 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. na rzecz I. K. (1) odsetki ustawowe wobec opóźnienia w wypłacie renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od 1 lipca 2014 r. do 31 sierpnia 2016 r.

UZASADNIENIE

I. K. (1) w dniu 26 października 2016 r. złożyła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 7 października 2016 r., znak: (...), zgodnie z którą odmówiono odwołującej wypłaty odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia wypłaty renty z tytułu częściowej niezdolności

do pracy za okres od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. Ubezpieczona wniosła

o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do odsetek ustawowych z tytułu opóźnienia wypłaty renty.

W uzasadnieniu stanowiska wnioskodawczyni wskazała,

iż wyłączną winę w opóźnieniu wypłaty świadczenia rentowego ponosi Zakład Ubezpieczeń Społecznych (k. 2-3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 8 listopada 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że zachował 30-dniowy termin wskazany

w art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wydając decyzję w sprawie prawa do świadczenia w dniu 12 września 2016 r. wykonując jednocześnie w tym zakresie wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie,

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Oddział podniósł również, iż w niniejszej sprawie sąd nie orzekł o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (k. 4 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W toku postępowania przed tutejszym Sądem w sprawie o sygn. akt VII U 2020/14, ubezpieczona wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 września 2014 r. zarzucając, iż została ona oparta na błędnych orzeczeniach lekarzy organu rentowego (k. 2 a. s. VII U 2020/14).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 16 października 2014 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. (k. 3 a. s. VII U 2020/14).

W toku postępowania Sąd ustalił, że u odwołującej został zdiagnozowany rak piersi, a następnie usunięte zostały guzki, węzeł wartowniczy oraz wszystkie węzły prawej pachy. Odwołująca jest osobą praworęczną. Wskutek operacji i raka piersi, czynności wykonywane przez ubezpieczoną prawą ręką sprawiają jej kłopot lub są przez nią niewykonalne. I. K. (1) stale towarzyszyły skurcze, bóle, drętwienie, pieczenie i tępota, a ponadto nie ma czucia w prawej ręce na odcinku od łokcia do pachy (okoliczności bezsporne).

W wyniku rozpoznania sprawy o sygn. akt VII U 2020/14, tutejszy Sąd w dniu 14 lipca 2016 r. wydał wyrok zmieniający zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 listopada 2017 r. Sąd wskazał, iż odwołanie ubezpieczonej było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie. Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł na łącznej opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny pracy, neurologii oraz onkologii z dnia 9 listopada 2015 r. stwierdzającej częściową niezdolność do pracy odwołującej. Powyższa opinia nie została zakwestionowana przez organ rentowy (k. 164, 176 i 185 a. s. VII U 2020/14).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. decyzją z dnia 12 września 2016 r., znak: (...) wykonując wyrok sądu z dnia 14 lipca 2016 r., przyznał odwołującej rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 listopada 2017 r. (k. 230 a. r.).

Odwołująca w dniu 3 października 2016 r. złożyła do organu rentowego wniosek o wypłatę odsetek z tytułu opóźnienia wypłacenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy za okres od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. (k. 233 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. po przeanalizowaniu ww. wniosku, wydał zaskarżoną decyzję z dnia 7 października 2016 r., znak: (...) odmawiającą odwołującej prawa do wypłaty odsetek ustawowych w związku z przyznaniem prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, że decyzja w sprawie ponownego ustalenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy została wydana w dniu 12 września 2016 r., czyli w terminie ustawowym przewidzianym w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych (k. 234 a. r.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie akt rentowych oraz materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania znajdującego się w aktach o sygn. VII U 2020/14 dołączonych do niniejszej sprawy. Powołane przez Sąd dowody z dokumentów, w zakresie w jakim oparto na nich ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą i tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mające wysoki walor dowodowy.

W związku z tym Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie I. K. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 października 2016 roku, znak: (...), należy uznać za zasadne i zasługujące na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 963) jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie określonych przepisami prawa cywilnego. Powyższe nie dotyczy przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Stosownie do art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności do wydania tej decyzji. Natomiast w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia powinien być zatem liczony od daty, w której organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był wydać decyzję (wyrok interpretacyjny Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007 r., sygn. akt P 11/07). Na prawo do odsetek ma zatem przede wszystkim wpływ nieprawidłowe działanie organu rentowego.

Okolicznościami, za które Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności, są przykładowo: opóźnienie wnioskodawcy w przedstawieniu niezbędnych dokumentów lub innych dowodów, zaniechanie złożenia koniecznych wyjaśnień lub też podanie błędnego adresu przez wnioskodawcę (B. Gudowska, J. Strusińska-Żukowska (red.), Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz. Wyd. 2, Warszawa 2014). W niniejszej sprawie organ rentowy nie wykazał istnienia żadnej z ww. okoliczności, za które nie ponosiłby odpowiedzialności.

W przedmiotowej sprawie należy uznać, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponosi odpowiedzialność za nieustalenie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tj. stwierdzenie, iż odwołująca nie była częściowo niezdolna do pracy i wobec tego nie przysługiwało jej świadczenie z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Sąd w toku postępowania o sygn. akt VII U 2020/14 uznał, iż niezdolność do pracy odwołującej występowała w okresie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 30 listopada 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych obciąża sytuacja, w której nie wyjaśnił wszystkich okoliczności koniecznych do wydania decyzji, choć w odpowiednim czasie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia albo mógł poczynić wszystkie możliwe ustalenia faktyczne w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., sygn. akt I UK 191/05).

W wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r. (sygn. akt III UK 110/11) Sąd Najwyższy stwierdził, że błąd organu rentowego skutkujący jego „odpowiedzialnością odsetkową” może stanowić efekt błędu w wykładni lub niewłaściwym zastosowaniu prawa oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Jeśli zatem wydanie nieprawidłowej decyzji w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy byłoby następstwem niewłaściwej oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie dokonanej przez lekarza orzecznika lub głównego lekarza orzecznika oddziału, a więc następstwem

niewłaściwych ustaleń faktycznych, to błąd taki należy uznać za błąd organu rentowego, powodujący jego odpowiedzialność na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Zatem błąd w ustaleniach faktycznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, polegający na niewłaściwej ocenie stanu zdrowia odwołującej i uznaniu, że nie była ona niezdolna do pracy, jest błędem organu rentowego powodującym powstanie jego odpowiedzialności na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wobec zarzutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych braku rozstrzygnięcia w wyroku wydanym przez tut. Sąd w sprawie o sygn. akt VII U 2020/14 w przedmiocie odpowiedzialności organu należy wskazać, iż brak takiego rozstrzygnięcia nie pociąga

za sobą skutku w postaci pozbawienia odwołującej prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W uchwale z dnia 24 marca 2011 r. (sygn. akt I UZP 2/11) Sąd Najwyższy stwierdził, iż brak orzeczenia organu odwoławczego o odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, o którym mowa w art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie pozbawia ubezpieczonego prawa do odsetek za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Zarządzenie: (...)

(...)